

arkán) ajánlja
géppei

ott arak mellett.

közki gépcsarnokában.

MEGNYITÁS!

szépítés és díszítésére hozni,

s kiállítás

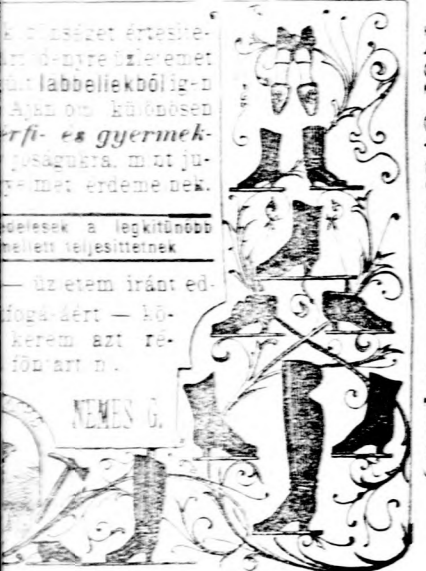
ODÁT

4 óra 1 frt 20 kr.
alkalmas divánnal 3 frt

KRONAVETTER A.

szépség-üzlet.

GÁBOR. Városházánál
szemben.

Női öltöztetés czipők.

tekban.

Arlejtési hirdetés.

Debreczen sz. kir. városi tulajdonát
szépség vagy városi fenntartás alá tartozó
épületeken az 1885-87-ik években előjövő
arlejtési és mészelési munkák felvállalá-
sára a f. évi május hó 2-án d. e. 11 órakor
mérnöki hivatal helyiségében tartandó
közvetlen zárt ajánlatoknak is elfogadása
szóló. Nyilvános szóbeli arlejtés fog tar-
tani.

Az évenként teljesítendő munkameny-
ség értéke a közelítő öltégszámítás
szó szerint 4076 frt 89 kr.

Felhívotnak vállalkozni szándéko-
zik, hogy 200 frt bánatpénzzel ellátva, a
közvetlen zárt ajánlatokban jelenjenek meg,
amelyekre zárt ajánlataikat a bánatpénzzel
szerezve, a szóbeli arlejtés megkezdése
ig a fent kitett helyen nyújtsák be.

Uő ajánlatok nem vétetnek figye-
lőbe.
Debreczen, 1885. ápril 23-án.

A városi tanács.

Fa kátrány

nagybani eladás

Szohner Károlynál Budapesten.

DEBRECZEN

POLITIKAI, TARSADALMI és KOZGZDASZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki „függetlenségi párt“ közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve.
Egy évre 10 frt-kr.
Fél évre 5 „ „
Negyed évre 2 „ „
Egyes száma 5 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény sávjára, Veszély-
közvetítésre, a szerkesztőségbe
bérmentve küldendő.

Előfizetheti helyben
TELEGDI K. LAJOS és JÓ.
CSÁTHY KÁROLY könyv-
kereskedésében és a kiadóhiva-
talban KUTASI IMRE könyv-
kereskedésében a postabiztosítók
szolgálatában a postabiztosítók
útján.

Hirdetési díj:
Négy hasábnál kevesebb sorra 5 kr.
Nagyobb terjedelmű hirdetések
hirdetési díj mellett a lap
olcsóbb árértékű vetülettel
Bélyegdíj minden különbeírta-
sáért 20 kr.
„Nyilvántartás“ megjelölés köte-
mény minden példát sora 20 kr.
Hirdetéseket felvételre a kiadó-
hivatalban, KUTASI K. könyv-
kereskedésében, valamint ZICHÉ-
MÁN H. könyv. iróházában is.
Név nélkül vagy bérmentetlennel
beküldött hirdetések nem vétet-
nek figyelembe.
Kéziratok vissza nem
adátanak.

Országos kiállítás.

Az országos kiállítás nemzeti munka
s nemzeti ünnepp egyuttal. Iparunk, ipar-
kodásunk jele, vagyoni előmenetelünk mér-
tége, nemzeti izlésünknek és szokásainknak
nemesítője.

Jön a király, fővel, koronájának örö-
kösével s házának főhercegeivel s jön ide-
gen országok és nemzetek képviselőivel
együttemben. Jön azért, hogy a magyar
nemzet nagy munkájában résztvegyen, nagy
ünneppé jelenlétének fényével emelje.

Nem első kiállítás az az országának s
fővárosának. De első, melyen az ország, a
maga ipari, termelési és kereskedési képes-
ségét lehetőleg egészen felmutatja. S első,
melyen az államot alkotó és fenntartó magy-
ar nemzet a maga egészében, mert kirá-
lyával s annak családjával együtt jelenik
meg.

Igy kellett volna századok óta, így
kellett volna és így kell lenni mindig.
Hogy a hol a nemzeti akarat és erőfijet-
és nyilvánul: legyen ott a király is. S
ha így lesz: a végzet bizonyosságával kö-
vetkezik be viszont, hogy a hol a királyi
akarat és hatalom nyilvánul: ott lesz min-
dig a nemzet is.

Ő felsége a király 1-én reggeli Budapestre
érkezett a közönség rendkívül szíves fog-
adtatása közepette. A népvandorlás az osz-
trák-állam vasút felé már öt órakor reggel me-
gindult, minden utcáról, minden utrói töme-
gének aramlott a nép kifele. A közúti vasút-
társaság jóval előbb megindította a kocsi-
kát a város körülr, melyen fel volt lobogóva min-
den ház. Rendkívül díszes volt az Arany János
utca — hajdani főút, — melyen a lakosság
oly sűrűn állott kettős sort, hogy egy kocsi-
nál több keresztül nem is mehetett volna. A
pályaházba csak a f. v. képviselőit s a hírlap-
írókat bocsátották be. Így is voltak 200 an, leg-
nagyobb része magyar díszbe volt öltözve. Az
udvari vonatot hozó személyvonat, a kitűzött
időben 5 óra 57 perckor pontosan gördült
be a pályaházba; a vonatot a magyar határtól
Budapestig Leitner, Streer és Kammermayer
felügyelők vezették. A mint a vonat megállt
a király kilepett a salon kocsi peronjára sza-
kadatlan eljenzés között. A király huszártá-
bornoki egyruhában volt. Mondel báróval egy-
nyitott kocsi-
ban a várba hajtatott, lassu üge-
tesben. A künn várakozó roppant neptömeg
amint meglátta a király kocsi-
ját vadász, elkezdett eljenzni s a har-
sógó zaj, mint a futótűz terjedt föl az Arany-
utczáig, végig rajta egészen a lánchídig s
hangzott szüntelenül, míg a király a várpalota-
ba nem ért. Itt már várták Rudolf trónörökös
és József főherceg, akik az udvari őrség
tisztelgő dobörgésre gyorsan lesiettek a fő-
kapuhoz. A király rövid reggeli után misét
halgatott az udvari kapualjában, Rudolf főher-
ceggel és József főherceggel együtt.

Arlejtési hirdetés.

Debreczen sz. kir. városi tulajdonát
szépség vagy városi fenntartás alá tartozó
épületeken az 1885-87-ik években előjövő
arlejtési és mészelési munkák felvállalá-
sára a f. évi május hó 2-án d. e. 11 órakor
mérnöki hivatal helyiségében tartandó
közvetlen zárt ajánlatoknak is elfogadása
szóló. Nyilvános szóbeli arlejtés fog tar-
tani.

Az évenként teljesítendő munkameny-
ség értéke a közelítő öltégszámítás
szó szerint 4076 frt 89 kr.

Felhívotnak vállalkozni szándéko-
zik, hogy 200 frt bánatpénzzel ellátva, a
közvetlen zárt ajánlatokban jelenjenek meg,
amelyekre zárt ajánlataikat a bánatpénzzel
szerezve, a szóbeli arlejtés megkezdése
ig a fent kitett helyen nyújtsák be.

Uő ajánlatok nem vétetnek figye-
lőbe.
Debreczen, 1885. ápril 23-án.

A városi tanács.

Fa kátrány

nagybani eladás

Szohner Károlynál Budapesten.

házközösség megszűntetéséről szóló törvényja
vaslat; ennek letárgyalása után pedig a viz-
sgai törvényjavaslat.

— A kath püspökök tanácskozásáról a
M. Á. a következőket jelenti: A püspöki kar
ma d. e. gyűt újra egybe a hercegprímási
palotában tanácskozásai folytatására. Tegnap
elhatározott, hogy fognak válaszolni a már-
cziusi 26-iki körlevelre, még pedig együttesen,
testületileg. Megállapítván az is, hogy mit
válaszoljanak, egy érsek és egy püspök külde-
tett ki a szövegvezetőre. E szöveg előterjeszte-
tt és megállapított.

* Hévösmegye közgyűlésén, alispán lett
Kaszpár Bertalan, volt orsz. képviselő s árva-
széki elnök 237 szavazattal, Lipcsey Tamás
r. furedi szbíró 52 szavazata ellen.

Angol-orosz viszály.

Gladstone következő beszédét tartott az
angol parlamentben:

A jelen esetben egyike a főbb szempon-
toknak, meggyőződésünk szerint, a mi becse-
letbeli kötelezettségünk az afgán emirrel
szemben. A mi kötelezettségünk az irányában
korantsem abszolút természetűek. Mi nem va-
gyunk kötelezve, hogy megvédjük őt. De
igenis kötelezünk magunkat, hogy támogatni és
segíteni fogjuk őt.

Már a múlt alkalommal volt szerencsém
említeni és részletesen előadni, hogy az alkí-
rály és emir között minden pontra nézve tel-
jes megállapodás történt. És amit az alkirály
akkor mondott és azon elvek, melyeket akkor
nyilvánított, mind olyanok, hogy teljesen fel-
jogosítják őt arra, hogy bennünket segítségére
hívjon, hogy vele egyetértőleg és az ő tanácsa
szerint is fellépjünk az érte és amennyire
tehetjük, cselekedjünk is érte, hogy megvéd-
jük őt az ő igaz jogában.

Áttért ezután az afgán határszabályozási
kérdésre és konstátálta, hogy az, a mi eddig
turkoman területnek tekintett, annak hirtelen
egy része orosz területté lett az
orsz csapatok előnyomulása következtében.

A határszabályozási kérdés tárgyalásának
elhúzóda — így folytatta — egészen más
szempontra alá esik és külön bírálandó meg.
Nem akarok most erre nézve véleményt mon-
dani és nem is akarok bármely oldalra vádat
emelni, csak azt kívánom kiemelni, hogy az
eddig kiemeltetett ügy ténylegkövetkezme-
nyekkel járt, mert katonai előnyomulásra ve-
zett oly területen, melyre nézve tárgyalá-
sok voltak még folyamatban, a mi nagy mért-
ékben veszedelmes a jóakaratu elintézésre és
veszedelmes a kérdés jövőbeli kielégítő rende-
zésére nézve.

Elmondja ezután az ismert megállapo-
dást, melyben tudvaleg az orosz csapatokra
nézve az mondatott, hogy azok nem fognak
előnyomulni, ha csak valamely rendkívüli eset
nem áll be, a milyennek az tekintetnek, ha
Penzsehben lázadás ütne ki.

A magunk részére nem kötöttünk — így
szól — ily rezervátum. Oroszország volt az
előnyomulni s a mi köteletségünk volt azt
a becselet és jóhiszeműség szempontjából te-
kinteni.

Elmondván ezután az ismert eseményeket
kijelenti, hogy a kormány kötelességének tar-
totta ezen esetre vonatkozólag a valódi tény-
állás kiderítése iránt intézkedni.

A mi az információkat illeti — így szól
melyeket ezen irányban nyertünk, és azon tén-
nyek, melyekről tudomást nyertünk, oly benyo-
mást keltenek bennünk, mely kedvezőtlen
szókra nézve, kik a másik félén a tárgyaláso-
kat vezettek. Nem akarok igazságtalan lenni
és nem akarom anticipálni a vizsgálat vég-
eredményét, melyet folytatni fognak és aka-
runk. Lehet, hogy e szerencsétlen esemény
oka bizonytalan. De a mi bizonyos, az, hogy
a támadás az oroszok részéről történt.

Tudjuk, hogy az afgánok vereséget szen-
vedtek, hogy megtámadott a mi szövetségse-
sünk, megtámadott tekintélyben, noha nem
bántott senkit.

Amit mondhatok, az az, hogy a dolgok
jelenlegi állásában nem csukhatjuk be a köny-
vet, hanem abba tovább is bele fogunk tekin-
teni. Mindent meg fogunk tenni, hogy elmond-
hassuk, hogy jól jártunk el.

Részben már megczófolt hírek szerint
Maruchakot az oroszok megszállták s ezt
Anglia a márcz. 17-iki megállapodás határo-
zott megsértésének tekintti és felvilágosításokat
kért az orosz kormánytól.

Konstantinápolyból jelentik,
hogy a porta hétfőn elhatározta, hogy háboru-
esetén szigorúan semleges magatartást fog ta-
nusítani és a tenger s oroszok a el-
zárva tartja. Azt hiszik, hogy a porta e
határozatát tudatni fogja a hatalmasságokkal.

Az angol tengerügyi hivatal újabb
ismét kilenc nagy gőzhajót bérelt, melyek

mind-egyike több mint ezer embert szállíthat
el. Hír szerint a csapatok rendelkezési helye
zárt parancsban fog megjelölni. A Daily
News konstátálja, hogy eddig ultimátumot sem
Oroszország nem intézett Angolországhoz, sem
Angolország Oroszországhoz. Angolország nem
szállította meg Port Hamiltont. E hír valószí-
nűleg onnan keletkezett, hogy egy angol czirkáló
hajó időkik a kikötő szomszédságában.

— A három császár találkozásáról írják
Bécsből a Pester Lloydnak: Ha az Afganisztán
határain történő események módosítást
nem idéznek elő a czárnak a nyárra megállá-
pított utazási tervében, III. Sándor aug. ha-
vában, még pedig néhány napra, vendége lesz
Ferencz József császár-királynak s az ischli
udvarban fog időzni. Azon három uralkodó ta-
lálkozása, ki a múlt ősszel Skierniewiczeben
összejött, néhány hónap óta ez évre is elha-
tározott tény. Ennyiben tehát korrekt volt a
Standard egy régibb közlése; de teves volt a
helyre nézve, hol a találkozás végbemegy.
Nem egy galicziai főúr (Potocki) vidéki kas-
telya, hanem Ferencz József császár-király
nyári tartózkodó helye lesz a találkozás szí-
nyele. A találkozás napja hír szerint aug.
9-dike. Vilmos császár Gasteinből visszatérve,
meglátogatja az osztrák udvart Ischlen s
ugyanaz nap nap órával később érkezik meg
Sándor czár Dániából jövet Ischle, ha ugyan
Penzseh és Herat ugye addig békes elinté-
zést nyer.

Debreczen-Miskolcz.

(r. e.) „A református egyház“ — mondá
a tisztánuliegh. ker. miskolczi közgyű-
lésen a ref. lelkészker. s irodalmunk egyik ki-
váló tagja — „ily válságos időben sohasem
volt, mint mostanában. Az én felfogásom
szerint még a páten sídjében sem
volt. A törvény, a jogegyenlőség érdeke-
ben lett meghozva és dacára ennek, éppen
ezt sérti meg leginkább.“ — „Egyháznak egy
öt érdeklő dologban meg sem lett kérdezve,
pedig ez éppen a kormányunk lett volna ér-
dekeben, hogy a közhangulat felől tájékozassa
magát s azonkívül a velünk szemben is köte-
les ildom is így hozta volna magával.“ Indit-
ványozza továbbá, miszerint mondassék ki az
egyh. ker. közgyűlés által, hogy ez a „meg-
hozott törvényt tiszteli, de annak követke-
zvényeit magára nézve nem fogadja el, mindad-
dig, míg valamennyi püspök s főgondnok helyet
nem nyer a főrendek között, egyházkerületünk
e kérdést függőben hagyja s egy egybehívandó
zsínat elé terjeszti indítványát, addig pedig
felhívja főgondnokát s püspökét, hogy az új
főrendházban helyét el ne foglalja.“ Így szó-
lt F e j e s István. Indítványát pártolta M o-
c s á r y Lajos, ki egyszeresmind védelmébe
fogadta a konventet is, melynek a prot. pü-
spökök és főgondnokok főrendházi képviselétét
illető javaslathoz való szövegeket bizonyos olda-
ról helytelenítették. Mocsáry Lajos egy z s i-
n a t összehívását hangsúlyozta, mint a mely
zsínat feladata lenne a képviseltesítés kérdése-
ben döntőleg határozni. Érdekes beszédének a
következő részlete is: „Azt mondja b. Vay
Béla ur, hogy a főrendház nem várhat. Hej,
dehogy nem várhat, nagyon szivesen, akár
meddig! Az az oligarch-kompanya nem nagyot
eped mi utáunk. Az most elfogad bennünket,
mint szükséges rosszat. Hogy a katolikus
kielrus nem agítált most ellenünk, abból ne
méltoztassanak semmi jót kimagyarazni, ez
számítás tölök, érzik, hogy kifelé áll rudjuk,
be akarnak vonni bennünket, hogy szolidarisak
legyünk s érdekeik felett a protestantizmus,
mint esernyő, óvja őket a veszélytől.“

A miskolczi egyh. ker. közgyűlésen való-
ban nem hangoztak a kormány javaslata elle-
nében oly nyomós, oly tartalmas nyilatkozatok,
mint a debreczeni közgyűlésen: de nagyobb
volt ott a lelkesülés és erősebb tám-
pontra lettek azon hagyományok, melyek a va-
lód autonóm református egyházának, jogainak
és évszázados szervezetének feladásában vagy
csak megváltoztatásában is oly óvatossá és
megfontoltá teszik. Épen azért győzött ott az
ellenzék oly fényesen, ugy erkölcsileg mint
számarány tekintetében, a mint Debreczenben
csupán az erkölcsi teljes győzelem jutott osztály
részül, míg a számarányt lenyomta a hatalom
iránti szolgálathétség és a meggyőződésnek
gyöngesége.

De igaz az is, hogy Miskolczon az a de-
lejként vonzó és a napra-forgó virágokra nézve
oly kedvező hatalom nem volt épen legmagya-
sabb képviselőjének személyében jelen, mint
Debreczenben. A miskolczi közgyűlési terembe
nem szorult bele két napra mindazon taktikus
furfang, mint a debreczenben, a mely máskü-
lönben egy országban szokta bizonytalanná
tenni a meggyőződés és szabad akarat termé-
szetes és önálló érvényesülését.

Nálunk Tisza Kálmán összes fegyvereit
müködéshozta és ki vegye rossz néven egy
nemely embernek, a ki m a s t é r e n is vakon
szokta követni az elnevezés és kedvezések bő-
ségruszuját bársony széke alatt tartogató nagy
urat, ha a szavazás döntő pillanatában nem
zendült meg lelkeinek legmelyében a meggyő-
ződésükért gályákat vontató nagy elődök tu-
bánatos zsoltára! Gyöngye szívek, ingatag hit-
bajnokok nádszálat tartanak a kezükben, a
melyet az egyház hatalmas megfélelője kette
hasított eles fegyverével. Mért is jutott volna
eszkübe az o p p o r t u n i z m u s legközeben
a mult századok idealistája, a ki ha-
m u v á e g e t t a máglyán, de hitének épületét
megtartotta szilárdan és fényesen. Vagy hiszen
régén volt az, a midőn Magyarországon nem
volt több önkormányzati jog, mint a mennyit
a Török Pálok, Balogh Péterek és Székács
Józsefnek találja befödhetett s nem neveltett
több ifju magyar honpolgárrá szabad magyar
szellemben, mint a mennyi — néhány kath.
szerzetes rendet kivéve — befért a prot. auto-
nomia védszárnyai alatt müködő középisko-
lakba! De hát akkor a Thun-féle páten ellen
kell küzdeni, most — mondá igen találóan
a miskolczi gyűlés szóloka — annál is vesze-
delmesebb ellenség ellen, mely szerintünk ve-
szedelemesebb azért, mert az a magyar ruhába
felöltöztetett Tiszaféle páten.

Milyen zofizma az Tisza Kálmántól, hogy
a k k o r az volt a veszedelmesebb, ha az egy-
házi autonomia mellett küzdöttünk és nem az,
ha a bécsi parancsok elött hajítottunk meg,
most pedig nem jár veszedelemmel, az egyház
autonóm jogainak emlegetése! Zofizma ez,
nagy zofizma, mert akkor az autonomia védő-
ját legfőlebb börtönnel sujtotta a hatalom, de
a közvélemény elárasztotta dicsőséggel, míg
azokat, a kik a hatalom elött meghajoltak,
minden börtönnel mélyebbre vetette s mind-
örökkön: e r k ö l e s i h a l o t t á t e t t e a köz-
hangulat. Most? Most az autonomia ellenségei
elburkolják magokat tetszőkös frázissal, a
kormány furfang ellen küzködőkre ráfogják,
hogy pártpolitikát vonszolnak be az egyház
falai közé és rendelkeznek mindazon előnyvel,
a melyet a hatalom elárasztja a jelemben,
mert megfosztottak attól j ö v ő b e n a mely-
ről ki tudja, hogy mily válságokat gördít egy-
házunk elé, erős támaszt birjunk egyháznak
autonómiajában.

Azt már is elérte Tisza Kálmán, hogy —
a mint egy régi levelemben írta dicső emléke-
zettü Revesz Imrénk — „alakított valahová
bevitt a s z a r v u k n á l f o g t v a. Elérte azt
is, hogy az egyházakban, kintre kivált pü-
spökeiknek hajlandóságát a főrendházi csillam
és így a prezbiteri szervezetből az episzko-
pálysumba való átmenet iránt: természet-
ellenesülözöl kezdik emlegetni az i n d e-
p e n d e n c i a deklarálását. Azt is elérte,
hogy — a mint ezen képet ő maga használá
Debreczenben — az egy köteggben eltörhetlen
vesszők széthullottak: az egyházkerületek egy-
mással homlokegyenest ellenkező állápontra
hejyeztek. Mi mindent fog még elérni ő, a
ki — az ezópusi farkas és bárány meséje szer-
int — politikával vadolja a sértetlen auto-
nomia hiveit, a midőn maga áldozza fel az
egyházat az ő hatalmi politikájának: azt na-
gyon is korán fogjuk meglátni, ha a protes-
táns egyház nem ocsudik fel lethargiájából s
nem talál arra való módot, hogy egy h a n-
g u l a g haugoztassa vetőját Tisza Kálmán ál-
datlan terveivel szemben!

